

Inbreng Ronde Tafel Vestigingsklimaat – 22 mei 2024

Rijk Zwaan

Rijk Zwaan's Zaaideelt en Zaadhandel werd in 1924 door de heer Rijk Zwaan opgericht in Rotterdam. In de afgelopen honderd jaar is het bedrijf uitgegroeid tot een wereldspeler in het veredelen van groentezaden. Vanuit het hoofdkantoor in De Lier vinden de zaden van 1500 rassen verdeeld over 25 groentegewassen hun weg naar telers in 130 landen. Rijk Zwaan heeft dochterbedrijven in meer dan 30 landen om nog beter te kunnen voorzien in de behoeftes van lokale telers en consumenten met rassen aangepast aan lokale omstandigheden en culturele voorkeuren.

Hoewel de essentie van veredeling niet is veranderd in de afgelopen honderd jaar – het kruisen van twee planten met wenselijke eigenschappen en het selecteren van de beste nakomelingen – heeft de sector de afgelopen decennia een technologische transformatie ondergaan. Door het toepassen van statistiek, artificial intelligence, celbiologie en genetische merkers kunnen we steeds sneller veredelen op kenmerken die duurzame teelt mogelijk maken. Desondanks duurt het introduceren van een nieuw ras 6 tot 16 jaar.

Om innovatie mogelijk te maken investeert Rijk Zwaan jaarlijks gemiddeld 30% van de omzet in R&D, ruim €15 miljoen per maand. Veertig procent van de 3900 medewerkers zijn daarnaast actief in de R&D. Steeds vaker gaat het hierbij ook om mensen met een achtergrond in AI, robotica of data. Inmiddels verwerkt Rijk Zwaan 12 Terabyte aan nieuwe informatie per week. Om dat in perspectief te plaatsen: dit zijn 2500 ouderwetse DVDs. Dit alles gebeurt voor het overgrote deel in Nederland, op de vestigingen in De Lier, Fijnaart en Dinteloord en we zijn geenszins van plan om dat te veranderen.

Ondernemingsklimaat

Nederland is een prachtig land met een sterk ondernemingsklimaat. Natuurlijk hebben wij ook aandachtspunten maar wij zullen niet dreigen om te vertrekken. Liever komen wij samen met de overheid tot oplossingen. In deze bijdrage willen wij een aantal aandachtspunten aanstippen en onze visie op deze punten toelichten.

Behoud wereldwijde leiderschapspositie in gezond voedsel

R&D is zeer belangrijk voor Rijk Zwaan. Daarom willen wij graag beginnen met het innovatieklimaat. Nederland heeft een unieke positie in de wereldwijde tuinbouw. De wereldbevolking groeit gestaag en de FAO schat dat op dit moment 10% van de wereldbevolking voedingsstoffen mist om een gezond en actief leven te leiden¹. En dit percentage neemt al jaren toe². Deze voedingsstoffen zijn volop beschikbaar in groenten. Van gesloten kassystemen tot robotica, klimaatcomputers en genetica – Nederlandse bedrijven zijn wereldwijd toonaangevend. Om het bij zaden te houden, de Rabobank becijferde dat bijna 35% van de wereldhandel in professionele groentezaden uit Nederland komt³. Daarbij is de aanwezigheid van een innovatieve glastuinbouwsector van groot belang. Het behouden van deze sector stelt het tuinbouwcluster in staat om in de toekomst haar vooraanstaande positie in de wereld te behouden en een bijdrage te leveren aan genoeg en gezonde groenten voor iedereen. Recent heeft de Tweede Kamer unaniem de motie 'bescherming van de Nederlandse groente- en zaadveredeling⁴' aangenomen. Om dat te doen is samenhangend beleid nodig. De aanwezigheid van een sterke tuinbouwsector, van onderzoek tot zaad tot tomaat, levert een belangrijke bijdrage aan het bereiken van strategische autonomie en voedselzekerheid binnen de Europese interne markt⁵.

¹ [The State of Food Security and Nutrition in the World 2021 \(fao.org\)](https://www.fao.org/)

² [Prevalence of severe food insecurity in the population \(%\) - World | Data \(worldbank.org\)](https://data.worldbank.org/)

³ [World Vegetable Map 2024: Turbulent times for the global vegetable sector \(rabobank.com\)](https://www.rabobank.com/)

⁴ Meulenkamp c.s. 36410-XIV-43

⁵ [A5-flyer-De-kracht-van-technologische-waardeketens-in-de-Nederlandse-tuinbouw -paginas-onder-elkaar-NL.pdf \(topsectortu.nl\)](https://www.topsectortu.nl/)

Simuleer innovatie en beloon succes

Nederland kent twee belangrijke fiscale instrumenten voor het stimuleren van innovatie: de WBSO en de innovatiebox. Waar de WBSO een fiscale aftrek op de loonheffing biedt voor het ontwikkelen van innovaties zorgt de innovatiebox, door een verlaagd tarief in de vpb, dat de winst over de resultaten van deze innovatietrajecten ook in Nederland wordt belast voor zover in Nederland het patent of kwekersrecht wordt verkregen. Recent is de innovatiebox positief geëvalueerd. De regeling geeft volgens de evaluatie een positieve fiscale prikkel om juist in Nederland te zorgen voor de ontwikkeling en het vermarkten van nieuwe producten. Een versobering of afschaffing van de innovatiebox zou tot gevolg kunnen hebben dat bedrijven overwegen om innovaties niet meer in Nederland te ontwikkelen maar in een land waar naast een WBSO ook een innovatiebox bestaat. Hierdoor vloeien niet alleen belastinginkomsten weg maar ook de hoogwaardige R&D die leidt tot belastbare winst over innovaties. Nederland haalt op dit moment niet de Europese norm van een R&D intensiteit van 3%, noch de zelf gestelde norm van 2,5%⁶. Onzekerheid over het fiscale innovatieklimaat werkt belemmerend op de ontwikkeling van Nederland als kenniseconomie. Zet daarom in op strategische stabiliteit van het fiscale innovatie-instrumentarium, net zoals veel andere Europese lidstaten.

Maak duurzame bedrijfsopvolging mogelijk

Op de wereldwijde markt voor groentezaden concurreert Rijk Zwaan met zeer grote beursgenoteerde bedrijven. Het vooropstellen van de langetermijnvisie is mogelijk omdat Rijk Zwaan een familiebedrijf is – en altijd zal blijven. Daarom baart het ons, en met ons veel andere familiebedrijven, grote zorgen dat er onverwacht versoberingen worden voorgesteld bij de regelingen die de overdracht van de onderneming aan de volgende generaties mogelijk maken. Specifiek gaat het om twee regelingen: de bedrijfsopvolgingsregeling en de zogenaamde doorschuifregeling. Als de voorgestelde versoberingen doorgang vinden zal Rijk Zwaan meer vermogen moeten reserveren om de continuïteit te waarborgen – en daarmee voortzetting van de duurzame bedrijfsvoering. Dit gaat direct ten koste van het concurrentievermogen van het bedrijf. Uiteraard mag er geen twijfel over bestaan dat oneigenlijk gebruik van de BOR moet worden aangepakt. Zorg echter dat dit niet ten koste gaat van de concurrentiepositie van familiebedrijven.

Bereikbaarheid en leefbaarheid – ook in de regio

Rijk Zwaan groeit en bloeit, we hebben voor het komende jaar zeker 150 vacatures. Het blijft daarom belangrijk dat prettig wonen in de regio mogelijk blijft. Daarvoor zijn huizen nodig, ook buiten de grote steden. Ook willen veel collega's, zeker jonge collega's, graag met het openbaar vervoer naar hun werk. Een fijne plek om te wonen en bereikbaarheid zorgen er voor dat de bedrijvigheid in de regio kan blijven bestaan. Zo zorgen we samen voor een prettige omgeving

Het ondernemingsklimaat in Nederland

Nederland is een fantastisch land om te ondernemen. Wel is het van belang om bedachtzaam om te gaan met het ondernemingsklimaat in Nederland. Op die manier blijft Nederland een kenniseconomie die werkt voor iedereen, in het hele land. Zet in op strategische stabiliteit voor het fiscale innovatie-instrumentarium. Zekerheid is een voorwaarde voor innovatie. Door een goede bedrijfsopvolgingsregeling worden familiebedrijven niet op achterstand gezet ten opzichte van andersoortige bedrijven. Blijf daarnaast in gesprek met de werkgevers over de problemen die zij ervaren en zoek gezamenlijk naar oplossingen. Zo zal Nederland een aantrekkelijk land blijven om te ondernemen. Wij werken daar graag met jullie aan, samen zijn we verantwoordelijk voor een mooi ondernemingsklimaat in Nederland.

⁶ [Research & Development - ICT, kennis en economie 2023 | CBS](#)